

2025
maart

ONDERWEG

MARIA CHRISTINA KERK

PROTESTANTSE GEMEENTE te DEN DOLDER

www.kerkdendolder.nl

**Onderweg is een uitgave van de Protestantse Gemeente
te Den Dolder**

53ste jaargang nr. 7

maart 2025

Zie ook: www.kerkdendolder.nl

Redactie Onderweg: Bert Spies en Tineke Bot

Inleverdatum **kopij** voor het **april** nummer 2024

Uiterlijk vrijdag 21 maart

per e-mail naar het onderstaande e-mailadres

(vriendelijk verzoek om kopij in **word** als bijlage mee te sturen).

MCKOnderweg@live.nl

VEERTIGDAGENTIJD 2025: 'ALS NIEUW! HEILIG JE LEVEN'

'Vernieuw in ons, o God,
uw liefde, lentelicht.
Herstel ons naar uw beeld en strijk
het kwaad uit ons gezicht.

Beadem ons, o Geest,
met wonderlijke kracht,
dan opent zich het leven weer,
een bloem in volle pracht.' *(lied 858; vertaling Ria Borkent)*

Het thema voor de Veertigdagentijd 2025 is: 'Als nieuw! Heilig je leven'. We bezinnen ons in deze periode van het kerkelijk jaar op onze relatie met God, onszelf en onze naaste. We worden steeds uitgedaagd om 'als nieuw' te leven, om vorm te geven aan liefde en goedheid, aan geduld en hoop, aan 'misschien' en 'toch'. Om onze verantwoordelijkheid op ons te nemen voor onze medemens, de schepping en de samenleving. Welke keuzes maken wij, welke omkeer heb jij, hebben wij, heeft de wereld nodig? Vanaf de lezing over de verzoeken van Jezus, worden we daar bij bepaald.

Als oproep kan 'Heilig je leven' nogal activistisch op je overkomen. Tjonge, jonge... wij 'heilig'? Kan dát niet een onsje minder? Het klinkt naar 'heilig moeten' en ook naar 'heilig boontje'- zijn, en dat is iets wat eigenlijk niemand ambieert. Toch vinden we een beetje 'morele ambitie' wel een goede zaak. Tenminste, dat bleek toen we met elkaar in gesprek gingen over het gelijknamige boek van Rutger Bregman. We willen best graag goed doen, goede mensen zijn. De goede keuzes maken. Geen 'deugneuzen' zijn maar wél: 'deugen'.

Uit de liedregels uit lied 858, in de vertaling van Ria Borkent, spreekt nog iets anders: dat het echt niet allemaal van ons afhangt, en dat er ook vernieuwing is die ons mensen als het ware overkomt. En waar we om kunnen bidden: 'Herstel ons naar uw beeld en strijk het kwaad uit ons gezicht.' en 'Beadem ons (...) met wonderlijke kracht.' Een heel lichamelijk gebed tot onze Schepper, om herschepping, heil, genade. Om steeds opnieuw de kans te krijgen goed te leven.

Ds. Renske Zandstra

KERKDIENSTEN MAART 2025

Zondag 2 maart: voorganger mw. ds. R. Zandstra

10:00 uur.

organist: Helmut Schrovenwever

Koffie van Wim en Geertje collecten: 1ste Diaconie, 2de Kerk

Wereldwinkel

Zondag 9 maart: voorganger mw. ds. R. Zandstra

10:00 uur.

organist: Helmut Schrovenwever

collecte: 1ste Deelkasten Den Dolder, 2^{de}

Kerk

Zondag 16 maart: voorganger mw. ds. R. Zandstra

10:00 uur.

organist: Sietze Kaldeway

Dienst van Schrift en Tafel. collecten: 1ste Bouwen aan Vrede M. Oosten

Koffie van het A team

2de Kerk

Zondag 23 maart: voorganger ds. H. Dekker (Bunschoten)

10:00 uur.

organist: Jan Koert Brinkman

Koffie van Annie's team collecten: 1ste SchuldHulpMaatje. tijd, 2^{de}

Kerk

Zondag 30 maart: voorganger ds. H.P. de Roest (Amersfoort)

10:00 uur.

organist: Helmut Schrovenwever

collecte: 1st Rwanda, gezond eten. 2^{de}

Kerk

BIJ DE DIENSTEN

Zondag 2 maart: We lezen nog een keer over koning Salomo. We horen hoe in 1 Koningen 11: 26 – 40 Jerobeam de profeet Achia tegenkomt die een mantel in twaalf stukken scheurt. Zo zal het ook gaan met het land Israël: het zal uiteenvallen. Jerobeam zal koning worden over tien van de twaalf stammen; voor de familie van koning Salomo – het huis van David - zal maar één stam overblijven. Er zal volgens de profeet altijd iemand zijn die het licht van het huis van David brandend houdt. Zo is deze laatste zondag van de Epifanie een betekenisvolle overgang naar de Veertigdagentijd.

Zondag 9 maart: Op de eerste zondag van de veertig dagen klinken de tien woorden uit Deuteronomium 5: 6 – 21 en lezen we uit Lucas 4: 1 – 13 over de verzoeking in de woestijn. We horen over Jezus, het maken van keuzes en zoeken naar wat ‘heilig je leven’ betekent. Er is deze zondagen een liturgische schikking, waar aan het begin van elke dienst iets over verteld zal worden. We bidden en zingen deze zondagen geen kyrie en gloria, maar een gebed om inkeer en zingen lied 858: ‘Vernieuw in ons, o God, uw liefde, lentelicht.’

Zondag 16 maart: We lezen deze tweede zondag van de veertigdagentijd uit Lucas 9: 28 – 36, over de verheerlijking op de berg. We vieren de Maaltijd van de Heer in het licht van deze Godservaring op de berg, waarmee we ook, net als Jezus, de diepte in kunnen gaan.

Zondag 23 maart: Geduld en hoop, daarover gaat het op de derde zondag van de veertigdagentijd, als we lezen uit Lucas 13: 1 – 9, over de vijgenboom die al drie jaar geen vruchten geeft. Toch luistert de eigenaar van de wijngaard naar de tuinman die de boom nog niet wil opgeven maar er goed voor wil blijven zorgen. Dan zullen er misschien nog vruchten aan komen. Geloven is, met woorden van Lieke Marsman, ‘leven met misschien’.

Zondag 30 maart: Een vader heeft twee zonen... , dit tot onze verbeelding sprekende verhaal uit Lucas 15: 11 – 32 lezen we op de vierde zondag van de veertigdagentijd. In het verhaal is het feest, en dat past bij de ‘roze’ zondag Laetare, of Klein-Pasen, halverwege de veertigdagentijd. Hoe kan de verbinding ontstaan waardoor het voor iedereen feestelijk is? Hoe kunnen ‘broers’ goed samen leven?

PREEK VAN DE LEEK

Preek van de Leek door Eric Martherus
Zondag **9 maart** 2025 in de Centrumkerk,
Julianalaan 42 te Bilthoven.

Aanvang: **16:00 uur**

Titel: **‘Hoop houden door liefde te geven’**.

Eric Martherus (1957) was docent lichamelijke opvoeding en is afgelopen zomer met pensioen gegaan. Hij heeft het langst gewerkt aan de Julianaschool in Bilthoven. Als goede doelenrunner heeft Erik veel geld opgehaald voor Stichting Kika. Hij heeft samen met zijn vrienden, vijf keer de marathon van New York gelopen. Tijdens zo'n marathon, 42 km en 195 m, is het altijd maar de vraag of je de finish haalt. Vooraf bij de start hoop je erop!

Diezelfde hoop die zijn ouders hadden toen ze vanuit het toenmalige Nederlands Indië naar Nederland emigreerden. Hoop op een beter leven hoop voor hen en hun kinderen. Hoop en liefde zijn ook een anker in het leven. Dit anker moet je hebben anders verdwijnt het geloof uit de horizon. Ook in de sport is dat zo, ook daar moet je hoop hebben en dat komt voort uit de liefde voor de sport, voor het goede doel of voor de kinderen die ziek zijn. Dat anker pak je dan, dan heb je het geloof dat het goedkomt.

Er is een collecte voor Kika en na afloop bent u welkom voor een hapje en een drankje. De toegang is vrij. U kunt de preek ook bekijken via YouTube: Centrumkerk, Bilthoven.

BIJPRATEN ONDERWEG

We kunnen terugkijken op een hele volle Maria Christina Kerk tijdens de oecumenische dienst in de Gebedsweek voor de eenheid op 19 januari jl. Er moesten stoelen bijgezet worden, liturgieboekjes met elkaar worden gedeeld en er werd een broodvermenigvuldiging gerealiseerd. Het vroeg wél veel van onze vrijwilligers. Al met al was het een hele mooie ervaring zo aan het begin van het jaar: van verbondenheid over onze kerkgrenzen heen, met de wereldkerk en ook met de kerk van alle eeuwen. Eén in zingen en bidden en het uitspreken van de woorden van de geloofsbelijdenis van Nicea.

Vanuit de kerkenraad zijn we getweeën naar een bijeenkomst rondom 'Veilige Kerk' geweest in Utrecht. Deze was georganiseerd door onze classispredikant Trinette Verhoeven. Ook hier was het drukker dan verwacht: rond de honderd vertrouwenspersonen en ambtsdragers gingen samen in gesprek. Een verwarmende avond.

Deze weken staat er nogal eens een afspraak in de agenda die verbonden is met het steekincident van begin januari en alles wat dat teweeg heeft gebracht in het dorp. In dat kader hebben we twee van de geestelijk verzorgers van Fivoor ontvangen op onze kerkenraadsvergadering in februari, om iets met ons te delen van hun werk en om aan elkaar te laten weten dat we er voor elkaar willen zijn. We hadden een goed gesprek met Wilko van Holten en Ties Schutte en hebben ons voorgenomen de banden die er van oudsher al zijn, levendig te houden en te zoeken naar verbinding.

Tijdens de veertigdagentijd zal er weer drie keer de mogelijkheid aangeboden worden om in klein gezelschap aan Lectio Divina te doen. Ook wie nog niet eerder mee deed is van harte welkom. Er wordt een leesblad uitgedeeld dat ons begeleidt door deze lezing, dus je kunt zo invoegen. Zie elders in het blad voor de data.

Er is bij gemeenteleden vreugde en geluk, zoals rond de geboorte van (klein-)kinderen, en er zijn ook zorgen, moeite of onzekerheid, over gezondheid en perspectief, terugslagen en tegenslagen. Wij mogen ons in alles gedragen weten door God en mensen.

Ds. Renske Zandstra

LECTIO DIVINA IN DE VEERTIGDAGENTIJD

Op de **woensdagochtenden 5 en 19 maart en 2 april a.s.** ben je tijdens deze veertigdagentijd van harte welkom in de (warme) kerkenraadskamer om in kleine kring aan Lectio Divina te doen.

De Bijbel kun je bestuderen, een tekst in zijn context bekijken en over de woorden theologisch nadenken, samen of alleen, als leek of als professioneel theoloog. Je kunt de woorden uit de Bijbel echter ook 'proeven', in een geestelijke lezing op zoek naar de spirituele betekenis van de tekst. Het gaat dan niet om informatie, maar om transformatie, omvorming. De tekst van binnenuit verstaan.

Deze vorm van Bijbel lezen is een heen en weer gaan tussen actief luisteren en je laten raken door wat van God kan komen. Deze leespraktijk van de "Lectio Divina" is al in de eerste eeuwen van het christendom ontwikkeld en werd al door de woestijnvaders beoefend. In onze tijd staat ze opnieuw in de aandacht, ook bij ons.

Deze manier van lezen kent – na een voorbereiding - vier stappen.

Lectio, of aandachtig lezen.

Meditatio, of aandachtig luisteren.

Oratio, gebed.

En *contemplatio*, schouwen of rusten in God. Alles loslaten en stil zijn, de tekst leest jou en legt je bestaan voor Gods aangezicht uit.

Tenslotte is deze manier van lezen ook een manier van leven, en kan deze doorwerken, als weg om te gaan.

We beginnen om **10:00 uur**.

Steeds kiezen we één van de lezingen die de volgende zondag op het leesrooster staat. Voor de Lectio staat ongeveer een half uur tot drie kwartier. Er is een **leesblad** dat ons door de Lectio heen leidt.

Na afloop drinken we samen een kopje koffie of thee.

Je kunt er uiteraard ook voor kiezen om na de Lectio je eigen weg te gaan, omdat je plannen hebt of juist om de sfeer van de stilte te bewaren.

Ds. Renske Zandstra

VAN DE DIACONIE.

Detentiecentrum.

Op zondag 2 maart vindt er weer een wake plaats van 16:30 tot 17:15 uur bij het detentiecentrum aan de Richelleweg 13 in Soesterberg. Elke eerste zondag van de maand staan we even stil bij wat er om ons heen gebeurt met alle vluchtelingen. Ook bij vreemdelingen in detentie die zonder strafblad toch achter slot en grendel zitten.

Een gebed:

Voor alle asielzoekers die in onzekerheid moeten leven,
voor alle vluchtelingen die in een vreemd land moeten verblijven,
dat er voor hen een nieuwe toekomst mag zijn.

Voor allen die verantwoordelijkheid dragen in het asielbeleid,
de minister, de medewerkers in de opvangcentra,
bidden wij voor hen om wijsheid en mededogen.

Dat ieder mens tot zijn recht mag komen,
zich aanvaard mag weten door anderen,
zijn/haar gaven vrij kan ontplooien.

Voor onszelf bidden wij:
dat wij de kracht mogen krijgen
beelddrager te zijn van de Eeuwige,
er te zijn voor mensen die op ons pad komen,
dat wij in de vreemdeling onze naaste mogen herkennen.

Voedselbank.

Er zijn nog steeds mensen die afhankelijk zijn van de voedselbank. Daarom kunt u nu elke zondag van huis houdbare voedingsmiddelen, toiletartikelen en wasmiddel meenemen. Bent u dit vergeten? Op de eerste zondag van de maand verkoopt de Wereldwinkel graag Fairtrade voedingsmiddelen voor in de mand.

2 maart Collecte: Diaconie

9 maart Collecte: 40 dagentijd: Deelkasten in Den Dolder

16 maart Collecte:40 dagentijd : Bouwen aan Vrede in het M. Oosten

23 maart Collecte 40 dagentijd: Schuldhulpmaatje

30 maart Collecte 40 dagentijd: Rwanda, Gezond eten
Namens de Diaconie: Marianne Koster

40 dagentijd.

'Als nieuw! Heilig je leven' is het thema dat we gekozen hebben voor deze 40 dagentijd.

We **collecteren** in deze tijd voor kerken en gemeenschappen dichtbij en veraf.

Zondag 9 maart collecteren we voor **de Deelkasten in Den Dolder.**

Er wordt heel vaak gebruik gemaakt van de drie Deelkasten. Mensen die het nodig hebben halen er producten uit en dat wordt weer aangevuld door mensen die over hebben. Omdat dit niet altijd voldoende is bestemmen we de collecte voor dit mooie doel dichtbij. U kunt tijdens de collecte geven of via NL68 RABO 0162 1080 44 t.n.v. Diaconie o.v.v. Deelkasten.

Zondag 16 maart collecteren we voor **'Bouwen aan Vrede, versterk de kerk in het Midden-Oosten'**.

Vrede in het Midden-Oosten leek lang ver weg. Maar sinds de val van Assad en het bestand tussen Israël en Hamas gloort er hoop. Lokale kerken hebben een onmisbare rol. Zij zijn een baken van hoop en door hun unieke plek in de samenleving kunnen ze snel hulp bieden en voor de langere termijn bijdragen aan meer onderling begrip. Kerk in Actie werkt al jarenlang samen met kerken in het Midden-Oosten. We steunen ze bij het verlenen van noodhulp, het bieden van bestaanszekerheid en werken aan vredesopbouw. Met uw gift kunnen we ervoor zorgen dat de kerk in het Midden-Oosten blijft doen wat zij al eeuwenlang doet: onmisbaar zijn. U kunt tijdens de collecte geven of via NL09 TRIO 078 8484 96 t.n.v. ZWO o.v.v. Bouwen aan Vrede.

Zondag 23 maart collecteren we voor **SchuldHulpMaatje.**

SchuldHulpMaatje wil op veel meer plekken in Nederland locaties openen waar mensen met schulden terecht kunnen. Het opzetten van zo'n locatie en het training van vrijwilligers kost veel geld. Kerk in Actie ondersteunt SchuldHulpMaatje bij het opzetten van deze locaties. Daarnaast helpen de consultants van Kerk in Actie om geschikte locaties te vinden en brengen ze lokale kerken in contact met SchuldHulpMaatje. Is de hulp tegen armoede van de overheid niet voldoende? Helaas niet. Nog altijd leven ongeveer 1 miljoen mensen in Nederland onder de armoedegrens. Een groeiend aantal kinderen gaat

met een lege maag naar school. Gezinnen die gebruik maken van de Voedselbank zouden zonder deze hulp niet genoeg te eten hebben. Qua schuldhulpverlening is het zo dat de overheid daarin wel voorziet, maar slechts voor een korte periode. SchuldHulpMaatje onderscheidt zich van overheidshulp doordat zij meer inzet op preventie en mensen ook langer begeleidt naar een structureel schuldenvrij leven. U kunt tijdens de collecte geven of via NL68 RABO 0162 1080 44 t.n.v. Diaconie o.v.v. Schuldhulpmaatje.

Zondag 30 maart collecteren we voor **Rwanda gezond eten, stap voor stap ondervoeding tegengaan** in Rwanda. De Rwandese zusters diaconessen ondersteunen moeders van 150 ondervoede kinderen. Zij leren deze moeders hoe ze hun kinderen van genoeg en gezonde voeding kunnen voorzien. Het zijn stuk voor stuk arme gezinnen met weinig of geen landbouwgrond. Afgelopen jaar hebben de moeders eerst een training gevolgd, waarin ze uitleg kregen over de oorzaken van ondervoeding en hoe ze een gezonde maaltijd kunnen bereiden. Alle deelnemende vrouwen kregen groentezaden uitgereikt en drie buizen met voedzame moestuingrond om de groenten thuis in te kweken. Ook kreeg ieder gezin twee kippen van drie maanden oud, zodat ze hun kinderen inmiddels eieren te eten kunnen geven. Als hun kippen kuikens krijgen, kunnen ze hun koppeltje kippen uitbreiden. Een aantal gezinnen kreeg bovendien een fruitboom. Op den duur zullen meer gezinnen dat krijgen. U kunt tijdens de collecte geven of via NL09 Trio 078 8484 96 t.n.v. ZWO o.v.v. Rwanda, gezond eten.

In april collecteren we voor de Shelters uit Foundation, Moldavië en het studentenproject in Kosovo.

In de volgende
Onderweg leest u hier
meer over.

Namens de Diaconie
en de ZWO:

Marianne Koster.

BERICHTEN VAN DE ZWO

40dagentijd

Het PKN thema van de veertigdagentijd is 'Als nieuw! Heilig je leven'.

Op zondag 2 maart zijn er weer **veertigdagenkalenders** in de wereldwinkel beschikbaar. In de kalender vindt u voor iedere dag gebeden, gedichten en meditatie om toe te

leven naar Pasen. Inspirerend en van harte aanbevolen!

Op 16 maart is er een collecte 'Bouwen aan vrede in het Midden-Oosten'. Kerken zijn in het

Midden-Oosten een plek van troost en hoop. Ze bieden noodhulp en bouwen aan vrede. Tegelijkertijd staan ze onder grote druk: steeds meer mensen vertrekken, kerken worden kleiner of verdwijnen zelfs. Met deze campagne ondersteunt Kerk in Actie kerken in Libanon, Israël, Palestina, Syrië en Egypte.

Terugblik met zorg en dankbaarheid door Rwandese kerken

De Rwandese organisaties en kerken bedanken kerken in Nederland voor de langdurige vriendschap. Afgelopen jaar hebben enkele Rwandezers van de Presbyteriaanse Kerk (EPR) Nederlandse kerken bezocht, waaronder de voorzitter dominee Pascal Bataringaya. De overheid in het christelijke land Rwanda heeft ongeveer 10.000 kerkgebouwen van allerlei denominaties gedwongen om de deuren te sluiten. Vanwege veiligheid of geluidsoverlast, geen gescheiden toiletten voor mannen en vrouwen of ongekwalificeerde voorgangers. Ook zo'n 250 Presbyteriaanse kerkgebouwen moesten daardoor sluiten. Dat stelt de Presbyteriaanse Kerk voor grote uitdagingen. Het vraagt ook om onderlinge solidariteit tussen grote kerken in steden en kleine dorpskerken.

Arjan Bikker, onze consulente van Kerk in Actie, schrijft ons dat Kerk in Actie onze zorg rondom Rwanda en De Republiek Congo delen. Ze hebben regelmatig contact met de EPR (onze belangrijkste partner **Eglise Presbyterienne au Rwanda**) over de ontwikkelingen in De Republiek Congo (DPR).

Zij zouden gezamenlijk als kerken in Rwanda wel graag iets willen betekenen voor de vluchtelingen die vanuit DPR naar Rwanda komen. Tegelijk zijn we als Kerk in Actie in contact met de mensen van ACT (**A**ction by **C**hurches **T**ogether) om te kijken welke ACT-partner waar hulp kan verlenen.

Kerk in Actie is lid van dit wereldwijde noodhulp-cluster, waardoor we wereldwijd snel ter plaatse noodhulp kunnen bieden. Kerk in Actie heeft zelf een contract voor hulpverlening in een vluchtelingenkamp in het zuidwesten van Oeganda, waar ook mensen uit Congo naartoe vluchten.

Onze gezamenlijke ondersteuning vanuit alle Protestantse kerken is niet gericht op de regering van Rwanda, maar gaat naar kerkelijke partners!

De vastenmaaltijd heeft als thema ‘Gezond eten in Rwanda’

De Rwandese zusters diaconessen ondersteunen moeders van 150 ondervoede kinderen. Eén van de moeders is Clemence.

Groenten, kippen, varkens en zelfhulpgroepen

Clemence (28) heeft een tweeling die ondervoed is. Haar man werkt als dagloner voor de naburige theefabriek, maar verdient daar te weinig om het gezin van voldoende voedsel te voorzien. Gelukkig kon Clemence een training volgen van de Rwandese zusters diaconessen. Ze weet nu meer over de oorzaken van ondervoeding. Ze verbouwt inmiddels wat groenten in haar kleine moestuintje bij huis. Ook heeft ze nu twee kippen, zodat ze haar kinderen van eieren kan voorzien. Alle Rwandese moeders van de 150 ondervoede kinderen die door de

Rwandese zusters diaconessen ondersteund worden, werken inmiddels samen in zelfhulpgroepen.

Iedere zelfhulpgroep bestaat uit zo'n 25 moeders. Clemence is een van hen. Ze sparen en investeren samen en ondersteunen elkaar. De

zelfhulpgroepen kregen enkele biggetjes, die ze kunnen vetmesten tot varkens. Ze kunnen fokken met deze varkens, zodat dit extra inkomsten en vlees oplevert voor de groep. Toch blijft het leven voor Clemence nog vol

uitdagingen. Haar zoontje gaat goed vooruit, maar haar dochtertje blijkt een ziekte te hebben aan haar rechterarm en rechterbeen, die steeds zichtbaarder wordt naarmate ze groeit. Clemence is zich bewust dat ze genoeg geld moet hebben voor de verplichte zorgverzekering voor haar kinderen.

Tijdens de vastenmaaltijd (27 maart) en tijdens de kerkdienst op 30 maart wordt er voor het project 'gezond eten' gecollecteerd.

Vastenmaaltijd donderdag 27 maart

Waar: Ontmoetingsruimte van de Maria Christinakerk Den Dolder
Inloop vanaf 17:30 en de maaltijd begint om 18:00.

Opgeven bij Herma Lenderink:

r.lenderink@planet.nl of 06-12560527.

Er komt ook een opgavelijst achterin de kerk.

Tot slot wil ik u alvast vertellen dat we op 6 april in de wereldwinkel weer prachtige, handbeschilderde paaseieren uit Roemenië gaan verkopen.

Een vriendelijke groet namens de ZWO:

Ria Spies

Tot het uiterste

**Zó mens zijn
dat je ook medemens,
ook medeschepsel bent.**

**Niet opgaan in je zelf,
niet leven beneden je niveau,**

**Op weg gaan naar de ander,
hem omringen met aandacht,
vechten voor z'n geluk.**

**Zo mens zijn
dat je niet vereenzaamt,
niet verschrompelt,**

**zó mens zijn
dat je solidair bent,
je verantwoordelijk voelt**

**dat je leeft,
leef tot het uiterste,
samenleeft.**

Hans Bouma
uit medemens 4, Kerk in Actie

Symbolische Schikkingen

Veertigdagentijd 2025:

Heilig je leven

Namens de Bloemengroep

Graag willen wij een oproep doen voor het volgende:
Wij zijn de dames van de bloemengroep die iedere week zorgen dat er een boeket in de kerk staat wat na afloop van de dienst wordt gebracht bij een gemeente lid met de groet van de gemeente.
Soms vanwege ziekte of als sterkte, maar ook als felicitatie bij heugelijke gebeurtenissen.

Op 9 maart beginnen we met de Veertigdagentijd, op weg naar Pasen.
In overleg met onze predikant zullen we iedere zondag iets

laten zien in de bloemschikkingen.

Iedere zondag wordt een tekst gelezen welke verbonden is in de schikking. Het thema voor de Veertigdagen tijd is dit jaar :

Als nieuw, heilig je leven.

We bezinnen ons op de relatie met God, onszelf en onze naasten. Leven in het licht van Gods koninkrijk vraagt niet om passief afwachten, we worden uitgedaagd om 'als nieuw' te leven en te onderscheiden waar het op aankomt.

Omdat onze bloemengroep bij deze schikkingen wel wat hulp kan gebruiken, zou het heel erg fijn zijn als u ons hierbij wilt helpen.

Daarom doe ik graag een oproep !

Voor verdere informatie kun je mij bellen of spreek me aan.

Namens de Bloemengroep:

Herma Lenderink telefoon: 0612-560-527.

LEERHUIS KERK EN GELOOF IN MAART

Datum: **dinsdag 11 maart 2025**

Tijd: **10.30 – 12.00 uur**, met aansluitend een **aanschuiflunch**

Plaats: in de **huiskamer van de Maria Christina Kerk**, Dolderseweg 123b, Den Dolder

Thema: Het Thomas-evangelie (ingeleid door Roos Ritmeester)

In 1945 vonden twee boeren, bij Nag Hammadi in Egypte, kruiken met daarin geschriften die daar in de vierde eeuw AD begraven waren. Eén van die geschriften bleek het Thomasevangelie te zijn, geschreven in het Koptisch (Egyptisch, maar geschreven in het Griekse alfabet). Het Thomasevangelie is geen evangelie in eigenlijke zin, met levensloop van Jezus en een duiding van zijn betekenis, geen theologie, verzoening en verlossing, kruisdood en opstanding, maar een verzameling – op het eerste gezicht – losse uitspraken van Jezus; 114 in totaal. De in 1945 gevonden tekst is waarschijnlijk een vertaling van een Griekse tekst. Er is onder onderzoekers vooralsnog geen consensus over de datering van het Thomasevangelie. In de inleiding zal ik hier op ingaan.

Na de pauze gaan we Thomas ‘doen’ met elkaar. We lezen een aantal uitspraken en wisselen uit wat dit voor ons betekent.

Over mijzelf: Mijn naam is Roos Ritmeester, emeritus predikant en in mijn werkzame leven gemeentepredikant geweest in Schoonhoven en Oude Wetering en daarnaast als pastor 13 jaar werkzaam geweest bij Altrecht in Den Dolder. De Maria Christina Kerk is mij dus niet onbekend! Mijn theologische belangstelling ligt bij de eerste eeuwen van het christendom. En mijn passie bij Thomas!

Ik kijk uit naar onze ontmoeting op 11 maart a.s.!

Opgave: bij Annie van Dijk: E -mail: annie.v.dijk@outlook.com of telefoon: 030-2281589

Na afloop van harte welkom bij de aanschuiflunch, met wat ieder van ons heeft meegebracht! Voor koffie, thee en fruit wordt gezorgd. Ook wie niet bij het leerhuis was is welkom om met ons mee te eten.

ONTMOETING, DAT TREFT!

CONCERT CANTO IBERICO

Zondagmiddag 16 maart 2025, om 15:00 uur, geeft barokensemble *Con Piacere* In het kader van 'Ontmoeting dat Treft' een concert in de **Maria Christinakerk in Den Dolder.**
De titel van het programma: **CANTO IBERICO.**

Het gaat in CANTO IBERICO om muziek uit de 16e t/m de 18e eeuw van componisten van het Iberisch Schiereiland (Spanje en Portugal dus) én Latijns-Amerika. Daarnaast zal het ensemble ook werken uitvoeren van Italiaanse componisten als Domenico Scarlatti en Giovanni Giorgi, die op uitnodiging van koning João V “de Prachtlievende” van Portugal naar het Iberisch schiereiland waren gekomen om daar de nieuwe muziekstijl te introduceren. Deze Italiaanse componisten hebben een vérstrekkende invloed gehad op de ontwikkelingen in het muziekleven, dat vanwege het isolement en het conservatisme de voorafgaande decennia nogal had stilgestaan. Sommige van die Iberische muziek is mét die nieuwe invloeden vervolgens terechtgekomen in Midden- en Zuid-Amerika, waar deze moderne stijl zich vermengde met de al bestaande, traditionele muzikale vormen en stijlen. Ook daarvan laat Con Piacere een aantal voorbeelden horen.

Voor wie nog niet bekend is met dit muziekgezelschap: barokensemble Con Piacere bestaat uit een wisselend aantal zangers en instrumentalisten (3 tot 10). Het gezelschap bestaat sinds 1998 en is voortgekomen uit een initiatief van enkele zangers die in solistische bezetting kwalitatief goede muziek wilden maken met vergevorderde amateurmusici, door het met plezier samenstellen van een programma, het repeteren en het uitvoeren van muziek uit de (late) Renaissance en de Barok.

Het ensemble werkt zonder vaste dirigent. Iedere musicus van het gezelschap draagt zijn of haar steentje bij aan het instuderen van de muziek, waarbij samenklank, tekst en interpretatie de belangrijkste aandachtspunten zijn. Een enkele keer wordt een coach bij de repetities uitgenodigd. Voor CANTO IBERICO was Con Piacere zo gelukkig om te kunnen werken met de Zuid-Amerikaanse zangeres en dirigente Paula Andrea Torres Ayala, geboren in Bolivia. Ze woonde ruim 20 jaar in Chili en bouwde daar een muzikale carrière op, voordat ze een paar jaar geleden naar Nederland verhuisde. Voor de nodige

'couleur locale' wisselt luitist Daan van der Vliet zijn gebruikelijke theorbe (langhals-luit) af met de Spaanse barokgitaar.

De vocale werken in CANTO IBERICO, dat een uur duurt (zonder pauze), beslaan duetten, terzetten en kwartetten; ook is er een louter instrumentaal werk opgenomen van de aan het eind van de 16e eeuw geboren Spaanse componist Bartolomé de Selma y Salaverde; een serie variaties met een glansrol voor de barokcello van Patrick Vercammen.

Con Piacere bestaat in het programma CANTO IBERICO uit de volgende musici:

Jeanette van den Berg (sopraan), Kristin Denzer (alt), Henri de Brabander (tenor), Roeland Gerritsen (bas-bariton), Daan van der Vliet (theorbe & barokgitaar),

Patrick Vercammen (barokcello) en Tom Fossen (orgel & klavecimbel).

Na afloop kunnen we elkaar ontmoeten bij een glaasje wijn of fris en wat lekkers. Toegang is vrij. Een vrijwillige bijdrage is welkom.

P.S.

Namens Ontmoeting, dat Treft! een vooraankondiging, om alvast in de agenda te noteren: **zondagmiddag 15 juni a.s. om 15.00 uur.**

Verhalenverteller Kees Posthumus en multi-muzikant Henk van Glabbeek spelen dan **de voorstelling 'Nathan de Wijze. Alle zeven goed!'** in onze Maria Christina Kerk.

Zij brengen met hun versie van het oude toneelstuk een verhaal over verbinding, tolerantie en humaniteit.

Met een knipoog naar de moderne tijd.

Met prachtige meditatieve Oosterse muziek.

Met verrassende plotwendingen en een onverwachte ontknoping.

Hiermee sluiten we ons jaarthema 'Goedheid voor het oprapen.

Oog hebben voor goedheid en hoop' af.

Een middag om ons op te verheugen!

Bloemengroet

Bij deze wil ik iedereen bedanken voor de mooie bloemengroet die ik mocht ontvangen namens de gemeenteleden van de Maria Christina Kerk. Ik voel mij nog steeds verbonden met deze kerk.

Ali Demper

UIT HET VERSLAG VAN DE KERKENRAADSVERGADERING VAN 8 JANUARI 2025

Aanwezig: Ron Coljée (preses), Wim Dekker, Alie Dormans, Rein van Dijk (scriba), Marianne Koster, Gerrie van Rijswijk, Ria Spies, Trudy Steetskamp (notulist) en ds. Renske Zandstra.

1. **Opening:**

De voorzitter opent de vergadering met te lezen uit het boek “Van Advent tot Driekoningen” het verhaal ‘Driekoningen en het verhaal waar we naar luisteren.’

2. **Bezinning:**

Renske Zandstra leest uit het Ouderlingenblad van december 2024 over het onderwerp ‘Herbergzaamheid.’ Wij bespreken een aantal vragen en sluiten af met het lezen van Lied “Dit huis is een herberg onderweg” met de tekst van André Troost.

3. **Ingekomen- en verzonden stukken:**

De door de Kerkenraad goedgekeurde begrotingen van Kerk 2025 en Diaconie 2025 zijn aangeboden aan de CCBB van de PKN en werden beide goedgekeurd.

4. **Verslag van 11 december 2024 en actielijst:**

Wordt ongewijzigd goedgekeurd en getekend.

N.a.v.:

Blz. 1. punt 6.a: Toegelicht wordt dat er gekeken zal worden naar de kosten van een koffiezetapparaat, waarmee eenvoudiger en sneller voor een kleine groep koffiegezet kan worden dan met het huidige apparaat.

Blz.2. punt 6.d: Bij de gemeente Zeist zal navraag gedaan worden of er in het geval van een noodsituatie plannen klaarliggen voor het gebruik van gebouwen zoals de MCKerk. Mocht er in een dergelijke situatie een beroep op ons gedaan worden, zal de MCKerk kosteloos ter beschikking gesteld worden.

Actielijst: Deze blijft ongewijzigd.

5. **Rapportages en mededelingen:**

a. Predikant:

- Na het steekincident op 2 januari jl. mogelijk door een patiënt van Fivoor in de wijk Duivenhorst, waarbij een 76-jarige vrouw om het leven kwam, heerst er binnen de bewoners van Den Dolder verdriet, boosheid en angst. Men is het gevoel van veiligheid kwijt.
Er werden voor alle betrokkenen verschillende bijeenkomsten gehouden, waarvan Renske er op verzoek een aantal heeft bijgewoond.
  - Mocht er in de toekomst behoefte blijven voor een grotere rol van de kerk, staan wij daar vanzelfsprekend voor open.
- b. Eredienst:
- De viering op 5 januari jl. geleid door Renske en Alie Dormans met vooraf de gelegenheid elkaar met nieuwjaarswensen te begroeten, werd goed bezocht en als een fijn begin van het nieuwe jaar gevonden.
  - Dat er op Kerstavond 2024 in de MCKerk geen dienst is gehouden, werd door meerdere gemeenteleden als een gemis ervaren.
Trix Veldhuizen heeft aangeboden om in 2025 de Kerstnachtdienst met een vertegenwoordiging van het Ouderenorkest SHOPU aanwezig te zijn. Renske zal eerst contact opnemen met Muziekvereniging Dr. Engelhard. Mochten zij in 2025 niet meewerken dan neemt Renske graag contact op met Trix om het aanbod vanuit het SHOPU te bespreken en te bekijken of dat een optie is.
- c. Pastoraal Beraad: De groep is in januari nog niet bijeengewest.
- d. College van Kerkrentmeesters: Het college vergadert volgende week.
- e. College van Diakenen:
- Er zijn veel positieve reacties binnengekomen na het rondbrengen van de Kerstattenties voor de 80+ jarige gemeenteleden, waaronder van André Drost van Reinaerde.
  - Het College heeft eind van het jaar nog een aantal goede doelen kunnen steunen met een geldbedrag.
- f. ZWO:

- Deze groep heeft ook in december nog een aantal extra giften kunnen doen.
  - Tijdens het Kerstconcert op 15 december 2024 en tijdens de Nieuwjaarsbijeenkomst stond de Wereldwinkel opgesteld.
  - Herma Lenderink en Ria Spies hebben met veel plezier de indrukwekkende Actielandendag van Kerk in Actie bijgewoond en de door PKN georganiseerde workshop over Rwanda gevolgd. Het werd als een bijzondere dag ervaren.
  - Op 10 februari a.s. komt de groep weer bijeen en er zal gesproken worden over de invulling van de 40 dagentijd en de Vastenmaaltijd. Er zal afstemming met Renske zijn.
- g. Ontmoeting 'dat Treft!':
- Op 19 januari a.s. om 15.00 uur verzorgt Jan Leijnse een lezing met beeld en tekst over "Bezetting en Bevrijding op (Fort) Walcheren tijdens WO2.
  - Op 15 juni a.s. komt Kees Posthumus met muzikant Henk van Glabbeek de voorstelling 'Nathan de Wijze. Alle zeven goed!' geven.
- h. Redactie Onderweg: Geen bijzonderheden.
- i. Oecumenische Contacten:
- Renske heeft een samenkomst in het Convent van pastores onder leiding van Leon Bal bijgewoond waar over het thema "Geestelijke verzorging ten tijde van een ramp" is gesproken. Er werd op gewezen dat in een dergelijke situatie de betekenis vanuit de kerk als stabiele factor groot kan zijn.
  - In december 2024 heeft een gesprek plaatsgevonden met een afvaardiging van de Moskee in Bilthoven. In deze bijeenkomst is aan de hand van actualiteiten verder gezocht naar verbinding.
  - Voor de Oecumenische dienst op 19 januari a.s. zal er 1 uitgiftepunt zijn voor brood en voor (alcohol)vrije wijn. De Centrumkerk en OLV zijn gesloten. Zij zullen onder meer de kindernevendienst verzorgen. De ouderling van dienst zal hen vooraf wegwijs maken.
- j. Website: geen bijzonderheden.

6. Diversen:

1^e voorlopig vergaderschema: De aangepaste versie is naar alle betrokkenen toegestuurd.

Koffiedrinken: voor de 3 extra koffieochtenden zijn de gastvrouwen in het rooster opgenomen.

Verklaring omtrent gedrag: Voorlopig komen de namen van alle ambtsdragers, predikant, Annie van Dijk en Ellie Egberts in aanmerking

. De scriba komt hier later op terug. Er moet ook een gedragscode opgesteld worden.

Bezoeken Werkgroepen: dit jaar is er vanuit de werkgroepen geen behoefte om een kerkenraadsvergadering bij te wonen.

7. Rondvraag:

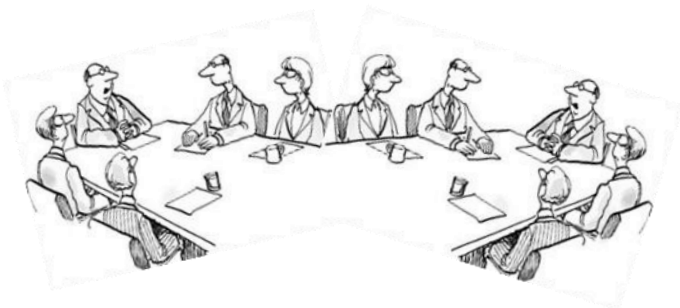
- Op 28 januari a.s. heeft de Classis een avond georganiseerd om met betrekking tot de vertrouwenspersonen elkaar te ontmoeten, ervaringen uit te wisselen, en naar een verhaal van ds. Erica Scheenstra te luisteren die als vertrouwenspersoon SMPR (grensoverschrijdend gedrag in de pastorale relatie) meer over de werkwijze van het steunpunt kan vertellen. Om met beide vertrouwenspersonen die ons zijn toegewezen, Arnoud Looijen en Ploni Robbers, kennis te maken, zullen Renske en Rein van Dijk daarbij aanwezig zijn.
- Op 19 februari a.s. hebben Henk de Roest en Renske een tijdsblok ingevuld waarin zij het Kerkasiel Kampen zullen helpen. Mensen zijn van harte welkom om als kerkganger en deelnemer mee te gaan.
- Ties Schutte zal als vertegenwoordiger Dienst geestelijke verzorging Fivoor uitgenodigd worden. Ook zal hem gevraagd worden om in een kerkdienst voor te gaan.
- Bij de viering van Schrift & Tafel in de kerkdienst zal de voorganger vooraf aan het uitdelen van brood en wijn, haar/zijn handen ontsmetten. Daarvoor zal de koster een flesje ontsmettingsmiddel op de liturgische tafel klaarzetten.

8. Sluiting:

Ria Spies leest het gedicht van Dietrich Bonhoeffer, waarmee Rainer Wahl de dienst op 22 december 2024 afsloot, uit het Liedboek 511 de verzen 3,4, en 5.

Aldus vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van 12 februari 2025
scriba:

Rein van Dijk

OPBRENGST COLLECTES MARIA CHRISTINA KERK

1ste Collecte opbrengsten: Diaconie januari

5-1-2025	geen diaconie collecte	-
12-1-2025	Diaconie	(incl.bank) € 57,33
19-1-2025	Kinderen in de knel	(incl.bank) € 519,85
26-1-2025	Diaconie	€ 56,10

2de Collecte opbrengsten: Kerk januari

5-1-2025	geen kerkcollecte	-
12-1-2025	Maria Christina kerk	€ 50,90
19-1-2025	geen kerkcollecte	-
26-1-2025	PKN Jeugdwerk	€ 68,50

Digitaal ontvangen collectes voor de M.C. Kerk € 10,00

DE VERDUURZAAMING EN MODERNISERING VAN DE MARIA CHRISTINA KERK (deel 2)

Interview met Cees van Rijswijk, d.d. 13 januari 2025 door Jan Leijnse

Inleiding

Vanwege de leeftijd van het gebouw wilde de kerk energiemaatregelen nemen en besparingen realiseren door modernisering en vervanging. Dit om meer comfort te krijgen voor de kerkbezoeker en gebruiker van het gebouw. Met het **groene kerklogo** wilden we ook een bijdrage leveren aan een beter en schoner milieu. Met de volgende informatie geeft kerkrentmeester Cees een globale schets van de uitgevoerde activiteiten de afgelopen tijd.

De redenen voor verduurzaming

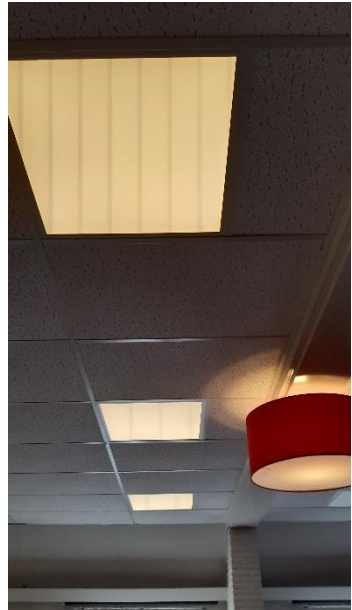
Waarom treffen we in de MCK maatregelen voor energiebesparing? Is het een opdracht vanuit de Kerkenraad of komen de acties elders vandaan?

Bij een duurzaamheidsbijeenkomst in Maarssen heeft een dominee gesproken die aangaf dat de kerk een rentmeester is van onze aarde. Je moet dus als je het geld hebt dat ook willen uitgeven om het milieu niet onnodig te belasten. Ook al geeft dit niet direct een financiële besparing. Het streven is om te proberen van **het gas** af te komen, de Kerkrentmeesters willen een voorbeeldfunctie zijn. De grondgedachte

moet zijn om serieus te kijken waar we de (nieuwe) mogelijkheden kunnen toepassen. Het idee is natuurlijk om continu bewust te zijn van zuinigheid om geen energie te verspillen.

Dus kies je als bekend voorbeeld voor **LED verlichting**. Dit dient dan ook dimbaar te zijn om meer sfeer in de kerkzalen te krijgen en de gebruikers meer gemak en comfort te geven. Daarnaast heeft de gemeente Zeist hulp aangeboden om energie te besparen en geeft daarvoor voorlichting hoe je dat aanpakt. Nu is er een groepje energieadvies-enthousiastelingen dat regelmatig bij elkaar komt. De Zeister kerken ondersteunen elkaar op deze manier. Soms gaan de adviezen ook over de eigen gemeentegrens heen, zoals het contact met Maarssenbroek. Naast de kerkrentmeesters is ook een kerklid 'het energiematje' erbij betrokken en verder zijn er kerkleden betrokken die willen meedenken en meehelpen.

Vragen over de gemaakte keuzes en aanpak

1^e Zijn er ook berekeningen gemaakt voor de verduurzaming en hoe is dat aangepakt?

Het was niet altijd mogelijk om exacte uitkomsten te meten, door factoren die elkaar beïnvloeden. Bijvoorbeeld de verhuur van de zalen aan gebruikers is ook toegenomen. En er zijn op meerdere terreinen tegelijkertijd besparingen bereikt. We zijn begonnen met de makkelijkste en niet te dure maatregelen om uit te voeren. Daarna volgen ook zaken die wat ingewikkelder zijn.

2^e Was de kennis bij de kerkvrijwilligers aanwezig?

We knappen bepaalde ruimtes op, dus ook het zelf uit te voeren schilderwerk en behangen is opgepakt. Daarnaast werden klussen die we met vrijwilligers niet kunnen uitvoeren uitbesteed aan bedrijven.

3^e Wat was de staat van de kerkruimtes?

Vrijwel alle ruimtes zijn nu aangepakt, dit vanwege de ouderdom van het gebouw en waar het kon is tevens gemoderniseerd. Bijvoorbeeld De ontmoetingsruimte was niet praktisch ingericht.

De vloeren en het meubilair van de zalen waren gedateerd en zijn nu functioneler en efficiënter te gebruiken.

4^e Was de veiligheid, ook voor de ouderen, voldoende?
Nee, enkele voorbeelden van de situatie: De vele **te hoge drempels** werden rolstoelvriendelijk gemaakt, **leuningen bij de trappen** en een alarm in het invalidetoilet zijn aangebracht.

5^e Is het bedieningsgemak van apparatuur ook verbeterd?
De regeling van de verwarming is niet meer voorzien van thermostaten met 'alleen het zonnetje en de maan'. Nu kan het met een eenvoudig te

bedienen **thermostaat**, een soort eierwekker, zodat de verwarming nooit vergeten wordt uit te zetten. En is er gewaarborgd dat de ruimte nooit lager in temperatuur wordt dan 12 graden Celsius.

De verlichting in de gangen en toiletten bleven soms dagenlang branden. Deze gaan nu automatisch aan bij beweging en na 1 minuut weer automatisch uit met een sensor. Regelmatig zag je dat de buitenverlichting en in gang van het wijkgebouw te lang aanbleef. Er kwam een tijdschakelaar, zodat die

lampen niet onnodig lang blijven branden. Naast energiebesparing is ook gebruiksgemak belangrijk om zo lang mogelijk door te kunnen gaan met onze vrijwilligers.

Dus het gemakkelijk maken om stoelen en tafels te verplaatsen,

daarvoor zijn nu **verrijdbare en stapelbare stoelplateaus** in gebruik.

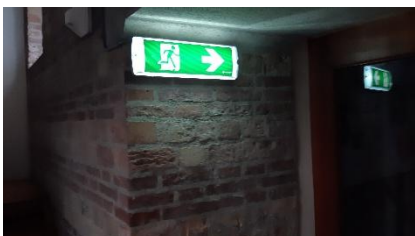
Ook het **zware doopvont en de liturgietafel** zijn met toe te voegen wielen makkelijker te verplaatsen, mede om de zalen flexibel te kunnen gebruiken voor verschillende groepen.

De meer recent uitgevoerde projecten

Vanaf 2022 gingen de verouderde PL lampen van 35 watt in de kerkzaal regelmatig stuk. Deze zijn toen vervangen door zuiniger 21 watt LED lampen. Er zijn nieuwe

wettelijke eisen voor de noodverlichting bekend gesteld. De kerk is ook verplicht om in 2023 alle noodlicht armaturen door LED te vervangen. In de hele kerk zijn toen **nieuwe LED noodverlichtingsarmaturen** aangebracht.

In 2023 nodigt de gemeente Zeist de kerken uit om te bespreken hoe van het gas af te gaan. Ze willen de kerken daarbij ondersteunen door overleg en advies te geven, maar beslist niet financieel te ondersteunen. Er waren op deze bijeenkomst ook

enkele deskundigen aanwezig.

Tijdens deze eerste bijeenkomst werd Cees al gevraagd uitleg te geven over de vraag: Hoe het kan dat de Maria Christina Kerk met het elektraverbruik ongeveer overeenkomt met de opwekking van de aangelegde zonnepanelen.

Op deze bijeenkomst hoorden we dat de provincie Utrecht een subsidiepotje heeft om een beperkt aantal kerken te helpen met het opstellen van een verduurzamingsrapport. In overleg met Mieneke is toen besloten om onze kerk daarvoor aan te melden. Inmiddels zijn we met een aantal kerken regelmatig dat jaar bij elkaar gekomen, roulerend in één van deelnemende kerken. Waarbij de gemeente Zeist de administratie, dat wil zeggen de uitnodigingen verzorgt, en de verslagen maakt. Onze kerk is al 2 maal als gastgever opgetreden. Het grote voordeel is dat we van elkaar leren en aan de gemeente Zeist oriënterende vragen kunnen stellen, voordat we een definitieve aanvraag indienen.

Na de eerste melding aan de provincie Utrecht om een verduurzamingsrapport te krijgen, volgden diversen bezoeken aan onze kerk van adviseurs consultants. Na het invullen van vele gegevens kregen we eind 2023 te horen dat onze kerk in aanmerking kwam voor het maken van zo'n kosteloos rapport.

Er volgde daarna een **uitgebreid adviesrapport** begin 2024. Natuurlijk werd dit toegelicht en wederzijds afgestemd op haalbaarheid en effectiviteit. Het rapport gaat bijvoorbeeld uit van veel meer isolatie en kierdichting, zodat er meer comfort gaat ontstaan en het gasverbruik lager wordt. Als alternatief voor verwarming werd aangegeven om 2 kronen met infrarood panelen in de kerkzaal aan het plafond op te hangen. Uit de vele gedane adviezen zijn door de **kerk keuzes gemaakt**.

Begin 2024 was er een kerkenbeurs in Houten en daar staan leveranciers met bv nieuw kerkmeubilair, verlichting, enz. te

demonstreren. De vaste provinciaal adviseur was er ook. Een aanwezige leverancier noemt ook **nieuwe infrarood warmtepanelen** als mogelijkheid.

Een bezoek aan Woudenberg bij dit bedrijf met een eerste verkenning leidt daarna tot een MCK kerkbezoek en onderzoek.

Wat zijn de mogelijkheden voor dit soort verwarming en men geeft ons advies. Dat advies is ook besproken met de provinciaal adviseur. Deze ondersteunt de optie en uiteindelijk hebben we gezamenlijk besloten om een proef te doen voor de MCK bovenzaal.

De aanleg ervan hebben we zelf uitgevoerd in de zomer 2024. Recent is daarvoor de **hoofdaansluiting verzwaard in de meterkast**.

Na evaluatie willen we in 2025 'kijken, ervaren en voelen' hoe dit in andere kerken wordt gebruikt en ervaren, met name in de kerkzaal.

Mogelijk kan na

dit ervaringsonderzoek en de reacties van de gebruikers blijken dat ook de andere MCK zalen geschikt zijn voor gebruik van infraroodpanelen. Uiteindelijk kan dit leiden tot het gasloos maken van de kerk, wat ook een financiële besparing kan opleveren.

Een vooruitblik

In het volgende Onderweg nummer zal worden verteld welke plannen er nog meer liggen.

Bloemengroet

Beste gemeenteleden van de Maria Christina Kerk,

Bedankt voor de mooie bloemen die ik namens jullie mocht ontvangen.

Met vriendelijke groeten,
Bert Spies

5e editie

Inspiratiefestival in 2025: geloven in beweging.

Het landelijke Inspiratiefestival op **Terschelling** wordt voor de 5e keer georganiseerd en wel in het **herfstweekend van 17, 18 en 19 oktober 2025**. Het inspiratiefestival is hét moment om geestelijk uit te waaien en op zoek te gaan naar inspiratie om je geloof te willen verdiepen. Het mooie en inspirerende eiland Terschelling maakt de ervaring nog rijker. Iedereen die er is geweest beaamt dit van harte.

Inspirerend initiatief

Het inspiratiefestival wordt georganiseerd door vele partners oa.: de Protestantse Theologische Universiteit, de Protestantse Kerk, de Raad van Kerken Nederland, Lutherse Kerken, theaterplatform de 7^e Hemel en alle Eilander kerken bieden gastvrijheid.

Het Inspiratiefestival biedt ruimte voor de ontmoeting met God, met elkaar en met de samenleving. De gezamenlijke Eilander kerken bieden gastvrijheid en de deelnemers zijn te gast bij elkaar. Het eiland is zo een herberg voor kerkelijke herbergiers en een ontmoetingsplek voor vernieuwende initiatieven op het gebied van geloof, kerk, samenleving.

Deelnemers komen 'in beweging' om de overtocht te maken.

De reis, het samen op de boot zitten, elkaar wandelend, fietsend of op een terrasje op het eiland tegenkomen: het levert allemaal een bijdrage aan de doelstelling.

Een programma voor ieder wat wils

Op het Inspiratiefestival kan iedereen wel iets vinden wat boeiend of inspirerend is voor de dagelijkse en religieuze praktijk. Ook in 2025 zijn er (meezing)concerten, spirituele wandelingen over het strand en door de duinen, (interactieve)theatervoorstellingen, boekpresentaties, meditaties op de getijden, vieringen in kerk en kroeg, lezingen, bibliodans en veel muziek en cultuur.

Daarmee hopen we vele ontmoetingen te genereren ter onderlinge verbinding en bezieling en kerkelijk Nederland als een maatschappij betrokken oecumenische ‘beweging’ op de kaart te zetten. Het Inspiratiefestival bedoelt een Vrijplaats Voor Vernieuwing en Verdieping te zijn. Bij de laatste editie waren bijna 1.000 deelnemers. We hopen dat dit aantal blijft groeien.

Inspiratiereis voor groepen, ambtsdragers, vrijwilligers en kerkenraden

Het Inspiratiefestival is bijzonder geschikt om als groep te beleven. Kom met je kerkenraad, commissie, bijbelstudiegroep, vrienden- of vriendinnengroep, als familie, jongerenteam, college van kerkrentmeesters of diakenen, werkgemeenschap etc., etc. Vernieuwing begint door je te laten inspireren met nieuwe ideeën, ervaringen die je kunt delen en bijzondere ontmoetingen. Belangrijk om nu al plannen te maken! Voor wie komt het advies om zo spoedig mogelijk accommodatie(s) te reserveren. Dit ivm. de grote drukte die in dat weekend verwacht wordt. Alle PR is belangrijk. Gebruik dit persbericht: in je kerkblad, zegt/mail/twitter/facebook het voort in jouw eigen netwerk!

Voor een indruk programma/foto's/verslagen/reacties/zie: www.inspiratiefestival-terschelling.nl en de live opname van de KRO/NCRV 'Petrus in het land', afl. 22/dd. 7 nov. 2021.

[Petrus in het land op het Festival](#)

Voor meer informatie over het festival, **aanmelden of reserveren**, ga naar:

[de website van het Inspiratiefestival Terschelling](#)

Kijk voor meer nieuws op de [website](#), [facebook](#) en [twitter](#).

BIJBELLEESROOSTER MAART 2025

Joël

Sprinkhanen hebben het land kaalgevreten en de oogst verwoest. Op de omschrijving ervan volgt steeds een oproep om te vasten, 'Kondig een vastentijd af', eerst in Joël 1:13-20, vervolgens in 2:12-17. Die laatste perikoop is een klassieke lezing op Aswoensdag, het begin van de veertigdagentijd.

1	zaterdag		Ester 3,12-15
2	Zondag		Joël 1,1-14
3	maandag		Joël 1,15-2,2a
4	Dinsdag		Joël 2,2b-11
5	woensdag	Aswoensdag	Joël 2,12-17

Ester

De naam van Poerim is afgeleid van het woord poer dat lot betekent. De lezing op de feestdag zelf (13 maart) legt het uit.

6	donderdag		Ester 4,1-17
7	Vrijdag		Ester 5,1-14
8	zaterdag		Ester 6,1-14
9	zondag	Invocabit	Psalm 81
10	maandag		Ester 7,1-8,2
11	dinsdag		Ester 8,3-17
12	woensdag	Biddag	Ester 9,1-15
13	donderdag		Ester 9,16-26a
14	vrijdag		Ester 9,26b-10,3

1 Korintiërs en Lucas

Een voorlopig hoogtepunt van het Lucasevangelie is het visioen van de verheerlijking op de berg (Lucas 9:28-36). De Kerk leest daarbij: 'Nu zien we nog maar een afspiegeling, een raadselachtig beeld, maar straks staan we oog in oog' (1 Korintiërs 13:12).

15	zaterdag		1 Korintiërs 13,1-13
16	zondag	Reminiscere	Lucas 9,1-9
17	maandag		Lucas 9,10-17
18	dinsdag		Lucas 9,18-27
19	woensdag		Lucas 9,28-36
20	donderdag		Lucas 9,37-50

Jesaja

Deze hoofdstukken, vooral Jesaja 53, worden vaak aangehaald in het Nieuwe Testament. Sommige teksten klinken ons bovendien bekend in de oren omdat ze zijn opgenomen in de Messias van George Frideric Handel (beter bekend als Georg Friedrich Händel): 'He was despised and rejected of men, a man of sorrows, and acquainted with grief. He gave His back to the smiters, and His cheeks to them that plucked off the hair, He hid not His face from shame and spitting' (=Jesaja 53:3 en 50:6)

21	vrijdag		Jesaja 50,4-11
22	zaterdag		Jesaja 51,1-8
23	zondag	Oculi	Jesaja 51,9-16
24	maandag		Jesaja 51,17-23
25	dinsdag		Jesaja 52,1-6
26	woensdag		Jesaja 52,7-12
27	donderdag		Jesaja 52,13—53:6
28	vrijdag		Jesaja 53,7-12
29	zaterdag		Jesaja 54,1-10
30	zondag	Laetare	Jesaja 54,11-17
31	maandag		Jesaja 55,1-13

